

elCcentre

   @comptepoblenou

COMPTe

ESTILISTES AMB HISTÒRIA

Més de 66 anys sent el
teu espai de bellesa

www.compte.net

933 095 501

627 647 776

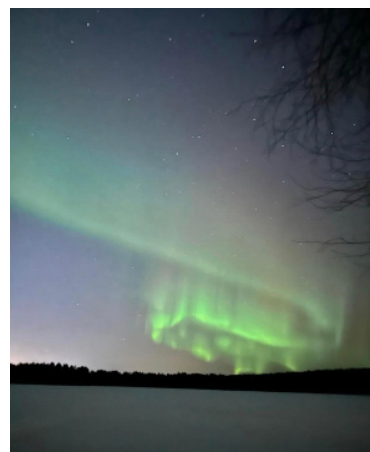
Gran dinamisme

En la festa d'enguany de la Sagrada Família, patronímica del Centre, que es va celebrar el diumenge 26 de gener, es van lliurar com és tradicional les ensenyes d'or i argent a les persones que han complert 50 i 25 anys respectivament com a socis de l'entitat. Però en aquesta edició, hem d'afegir una nova categoria, el reconeixement a les persones que poden celebrar els 75 anys de soci! Els vuit socis homenatjats per aquesta circumstància: Conceció Casanova Iborra, Antònia Sarsanedas Benguerel, Maria Batlle Albés, Pere Guixer Recasens, Montserrat Segarra Romaña, Amat Mestres Llansó, Joan Viñas Torrus i Joaquina Aulet Vilagrà. A l'hora de fer l'entrevista d'aquest butlletí, hem escollit la darrera d'aquesta llista, la Quimeta Aulet, en representació de tots i totes, pel seu llarg currículum d'activitat dins del Centre. Vagi per a tots ells el nostre més entusiasta aplaudiment.

A més a més, com quasi sempre, en aquestes pàgines trobareu articles d'opinió dels nostres col·laboradors, així com comentaris sobre algunes activitats que s'han dut a terme setmana a setmana a la nostra entitat. No hi poden ser totes, perquè la llargaria d'algunes col·laboracions no ho ha permès. Volem recalcar aquí la mort d'un dels grans personatges del Centre (i de la cultura catalana): en Manel Puyal, al que dediquem un detallat article. Segur que en el proper butlletí, el 113, podrem comentar com es mereixen l'activitats de totes les seccions del Centre i dels actes que creen ininterrompudament.

Esperem que gaudiu de la lectura de tot el que us hem preparat.

LA NOSTRA PORTADA

LA LLUM

Hem triat l'espectacular llum de l'aurora polar (o boreal) per a la portada, en una fotografia feta i cedida per un soci del Centre que va gaudir de l'estada d'uns dies per aquelles terres.

NAIXEMENTS

Lluc Olivé Llorens

Fill de l'Àlícia Olivé Pous i en Roger Llorens. Moltes felicitats a tots dos i a tots el seus familiars i amics.

elcentre

BUTLLETÍ DEL CENTRE MORAL I CULTURAL DEL POBLENOU
Número 112. Hivern 2025.

Pujades, 176-178. 08005 Barcelona. Tel.: 93 485 36 99.

Mail: secretaria@elcentrepoblenou.cat / web: www.elcentrepoblenou.cat

Consell de redacció: Carol Albés, Judit Argullós, Joan Giménez, Josep Ignasi Gras, Núria Hombrabella, Josep Maria Recasens, Núria Recasens i Antoni Roig.

Col·laboradors en aquest número: Enric Casanovas, Maria Favà, Salvador Montoya i Toni Olivé.

Els escrits signats expressen el criteri de l'autor, que pot no coincidir amb el de la redacció del butlletí ni amb el de l'Entitat.

Tornem a ser aquí!

Ens agrada tenir aquest mitjà per poder estar en contacte amb tots vosaltres i poder informar-vos de les coses i esdeveniments que es van succeint al nostre centre.

Des de l'última vegada, i com és habitual, el

nostre Centre ha estat ple de vida i moviment. Per altra banda, també hem anat vivint i gaudint de moltes activitats i engegant nous projectes i reptes.

Us en fem cinc cèntims a continuació.

FESTA MAJOR 2024

A part de ser l'inici de l'activitat després de l'estiu, la nostra Festa Major és una de les ocasions en què la nostra entitat viu de més a prop la relació entre tots els socis. La programació va ser pràcticament la mateixa dels darrers anys llevat de l'obra de teatre que, com ja sabeu, canvia cada any i que enguany va ser Dotze sense pietat dirigida pel Marçal Olivé i proposada, com sempre, per la Secció de Teatre. Cal felicitar

a tots els components que van fer possible aquesta representació, ja que van aconseguir mantenir i demostrar l'alt nivell de teatre del Centre. També la Secció de Sèniors van organitzar una activitat anomenada Ruta històrica Barcelona en lluita que, com les altres activitats de la Secció, va tenir una gran acceptació. Els encoratgem a seguir organitzant aquestes interessants activitats que omplen un espai, fins ara buit, al centre. D'altra banda, cal destacar i agrair la gran participació de socis en totes la resta d'activitats que, no per què siguin tradició en la nostra Festa, són menys importants i exitoses.

NOVETATS A L'AULA DE DANSA

A final del curs passat, la professora que impartia dansa al nostre centre, ens va comunicar que ens deixava ja que va decidir obrir una nova escola al barri. Això va provocar la baixa de pràcticament la totalitat de l'alumnat i la impossibilitat de continuar la nostra col·laboració amb la Marisa Yudes, que dirigia i organitzava l'activitat. Posteriorment, vam considerar la possibilitat de provar altres alternatives que no han arribat a bon fi. No obstant això, la nostra intenció és seguir cercant altres col·laboracions per continuar oferint l'activitat tot i que, som conscients de la dificultat de començar de zero, degut a la gran quantitat d'escoles de dansa que hi ha a al barri.

Centre Moral i Cultural del Poblenou

Junta Directiva

Presidenta: Gemma Novo

Vicepresident: Joan Martínez

Secretària: Anna Bedmar

Tresorer: Joan Giménez

Vicetresorera i comptadora: Montserrat Mirabet

Comptador: Josep Pous

Vocal de relacions institucionals: Miquel Mateu

Vocal de manteniment: Andreu Aldea

Programació infantil i juvenil: Elna Busquets

Vocal de L'Estel de Natzare: Núria Recasens

Vocal d'Activitats Diverses: Mercè Masjuan

Activitats pedagògiques: Assumpta Bruguera

Grup Sènior: Jordi Asensio

Delegat de la Secció de Teatre: Lluís Girbau

Delegat del Cor Poblenou: Josep Panadès

Delegada de la Secció de Comunicació i Activitats Culturals:

Carolina Albés

Delegats Grup Jove:

Roger Corredera, Mireia Martínez, Anna Parcerisas

www.elcentrepoblenou.cat

secretaria@elcentrepoblenou.cat - info@elcentrepoblenou.cat

SOPAR DE TEATRE

El primer cap de setmana d'octubre, la Comissió de Teatre va organitzar el tradicional sopar de teatre. Com l'any passat, vam tenir la possibilitat de compartir taula tots els teatrers i gaudir de la presentació de la nova temporada, farcida de propostes interessants. Tot això amanit amb una selecció de jocs que giraven al voltant de la història de l'entitat, bona manera de recordar moments entranyables i divertits. Encoratgem a la Comissió a seguir mantenint viu aquest caliu que any rere any és el referent del Centre.

LA PAELLA AL PATI

Fer i tastar la paella al pati de l'entitat per Festa Major ja s'ha convertit en un dels actes clàssics del Centre, un punt de trobada i relació de molts socis

JA TENIM NOU WEB

Com ja sabeu, vam estar una temporada sense web ja que ens va caure el sistema degut a la saturació de continguts. Vam aprofitar l'avinentsa per demanar als informàtics de la Federació d'Ateneus la creació d'un nou web.

La primera setmana de setembre es va posar en funcionament i, tot i que encara estem desenvolupant alguns aspectes, ja podem dir que està a ple rendiment.

Hem intentat que aquest web sigui el més intuïtiu possible per què la majoria de socis hi puguem accedir. Si hi teniu algun suggeriment, esperem que ens el feu arribar.

Hem incorporat també una àrea privada de socis, on hi haurà molt material exclusiu com els enregistraments de les obres, les fotografies dels muntatges i esdeveniments, etc. Com a novetat, estem creant un apartat on intentarem que puguem anar seguint la vida del centre dia a dia. Aviat us indicarem com accedir a aquesta àrea.

ALUMNES EN PRÀCTIQUES

Després de diverses reunions amb l'ITAEB (Institut de tècniques audiovisuals i de l'espectacle de Barcelona) i l'escola LA SALLE Barceloneta, vam acordar acollir alumnes en pràctiques de les diferents branques que exerceixen durant aquest curs 2024-25. Ens van

adjudicar una alumna cada centre que es van incorporar després de Nadal.

Aquestes alumnes estaran fent tasques de disseny i muntatge de llum i so, creació d'escenografia, creació i gestió de contingut per les xarxes socials i suport a l'atenció al públic (gestió documental, etc.), fins a final de curs.

MILLORA D'ESP AIS

A finals de desembre es va realitzar la reforma de la secretaria. També vam iniciar reformes al vestíbul. En aquesta primera fase, només vam fer la pintura, però està previst que en breu es col·loqui un teló amb l'objectiu de millorar la sonoritat de l'espai i convertir-lo en una sala polivalent o petit auditori. Creiem que, degut a la gran quantitat d'actes que anem realitzant, és molt oportú comptar amb dos espais, de diferent aforament, per que puguem acollir els esdeveniments que es porten a terme (concerts de petit format, lectures, xerrades, etc) i, a la vegada, millorar el vestíbul com a espai d'assaig.

SAGRADA FAMÍLIA

El 25 i 26 de gener vam celebrar el 115 aniversari de l'entitat, dintre dels actes de la Festivitat de la Sagrada Família. Vam considerar que era una data prou important com per donar un caire dife-

rent a la celebració. Per començar, el dissabte vam poder gaudir de l'actuació del grup Martin's format pels alumnes de combo de l'Aula de música. Tot seguit, es va fer un sopar, gratuït pels socis, en format de "pica-pica a peu dret" que ens va permetre relacionar-nos entre nosaltres i fer de la celebració una veritable trobada entranyable. Un cop finalitzat el sopar va haver l'actuació de la "Banda de Guàrdia" formada íntegrament per socis de l'entitat. La proposta de sopar i actuació musical amb ball va tenir un èxit total i va reunir a més de 200 persones de totes les edats. Cal destacar la qualitat del sopar servit pel "Menjador del centre" i, sobretot, el gran nivell musical de la Banda que va aconseguir moments realment inoblidables i amb un públic totalment entregat. Pel que fa a l'acte institucional, a banda d'entregar les insígnies de plata i or com cada any, vam instaurar per primera vegada, premiar la fidelitat dels socis que ja fa 75 anys que pertanyen a l'entitat. Finalment, es van otorgar les medalles de mèrit al Josep M. Recasens i al Joan Giménez, com es va acordar a l'Assemblea. L'acte va estar conduït pels alumnes del Taller de Teatre Musical als que felicitem i agraïm la seva col·laboració. També volem donar les gràcies al Taller de Castanyoles i als Cors A-Cord i Poblenou, per les seves actuacions.

A la tarda, es va oferir el concert **100 anys de Gershwin i La Rhapsody in blue** a càrrec de l'orquestra Filharmonia Ibèrica.

I això és tot... Ja estem treballant en els actes de la celebració de les Festes de Maig i de la Festa Major 2025. Ens posem a la feina amb la il·lusió i l'empenta que ens ha donat l'èxit d'aquesta darrera celebració.

El nostre pessebre, un any més

Un any més el Centre va gaudir per les festes de Nadal d'un bellíssim i treballadíssim pessebre. Va estat obra de Toni Olivé, Pere Clarós i Marc Bartolí. A la foto els podeu veure tots tres enlluminats i ensenyant cofois la seva obra. Una obra que ha estat celebrada per tothom. Cada any es superen! Moltes gràcies i enhorabona!

*Preus especials
per a socis del
Centre Moral*

**ÒPTICA
VENDRELL**

LA TEVA ÒPTICA AMIGA

C/Llull, 183 (entre Rambla Poblenou i Marià Aguiló)

BARCELONA 08005

Tel. 93 485 21 82

opticavendrell@gmail.com

www.opticavendrell.com

75 anys de memòries al Centre

“És un honor i una alegria haver format part de l'entitat durant tant de temps.”

L'entrevista amb la Quimeta Aulet ens permet viatjar setanta-cinc anys com a sòcia del Centre, una fita impressionant.

**ANTONI ROIG
J. IGNASI GRAS**

Què representa per a tu haver format part de l'entitat durant tant de temps?

És un honor i una alegria. Quan penso en tots aquests anys, no em sento conscient del pas del temps. Em constata que tinc molts anys, però no me n'adono. El Centre ha estat una part fonamental de la meua vida, i em sento afortunada de compartir aquesta fita amb set socis més, de llarga trajectòria, i amics de tota la vida, la Montserrat Segarra, la Maria Batlle, el Pere Guixer, la Concepció Casanova, el Joan Viñas, l'Antònia Sarsanedas i l'Amat Mestres. Totes les amistats i vincles d'aquí em fan adonar de quant ha significat el Centre per a mi al llarg dels anys.

Com va començar la teua relació amb el Centre?

El meu pare n'era soci des de molt jove, fins i tot abans de casar-se, i va ser aquí on va conèixer a la meua mare. Es van conèixer ballant sardanes. Molts diumenges feien sardanes al Centre i al 1933 es van casar. Quan vam néixer, van fer socis als tres fills, a la meua germana, a mi i al meu germà que, de petit, va anar a l'escola del Centre, a Mossèn Pius Bosch.

Per tant, els teus primers anys de sòcia van ser al Centre de Pujades?

No, els primers anys que recordo al Centre van ser quan vaig començar a anar a veure **L'Estel de Natzaret**, i això va ser al Centre vell, del carrer Pallars tocant al de Ciutat de Granada que, pobret, mira que n'era de vell! Ara bé, va ser aquí al carrer Pujades quan vaig començar a sortir a l'escenari, a cantar amb l'orfeó, i ja deuria tenir uns 8 anys. Recordo que la primera vegada que

vaig sortir a l'escenari anava amb el vestit comunió, escurçat, però amb el vestit de comunió.

Quantes generacions Aulet al Centre! El Joan Aulet, el teu pare, va estar molt vinculat amb els inicis de l'entitat.

Sí, va col·laborar activament en els seus inicis, amb el canvi de lloc del Centre i en molts altres moments. Recordo

A l'esquerra, un moment d'un dels "Selecciones".
Al piano: Rossend Conesa; tocant la trompeta, Rigol; i cantant Carme Torrents i Quimeta Aulet

que el meu pare, i crec que en Muntaner, en Sarsanedas i tot un grup de socis van intentar recollir diners per comprar aquest local del carrer Pujades, però en Joaquim Ribera es va avançar a la subhasta. Aleshores els Ribera venien molt al Centre, estaven també molt vinculats a l'entitat. Ara us explicaré un exemple. El meu pare tenia una fàbrica de teixits on feien lones i es van posar d'acord amb uns que feien les soles i van fer espardenyes. Per això, van muntar juntament amb el meu avi una botiga d'espardenyes a la Rambla, **La Proveedora General de Alpargatas**, on hi estava el meu avi, perquè el meu pare treballava al Banc Central. I d'aquí que durant molts anys, per a molts **Estels**, regalava tot el calçat per als pastors, les típiques espardenyes de betes. El meu pare era així, una persona molt generosa.

I tu hi despatxaves a la botiga?

Bé, a estones, perquè jo treballava de professora de música a les monges, on vaig estar-hi 47 anys. Vaig tenir les teves filles i (en referència a l'Anna i la Marina Gras) i les de molts del Centre, i mares de les que ara venen al Centre... moltes, moltes i les tinc a totes presents. Els primers festivals que vaig muntar a les monges els vam fer aquí, al Centre, i després, com que vam necessitar un espai més gran, vam haver d'anar al Ca-

sino. També vam fer algunes col·laboracions amb alumnes de les monges a alguns espectacles del Centre, com per exemple a Històries del Poblenou. Em sento afortunada perquè m'agradava molt la meua feina. És tan important treballar d'allò que t'agrada!

Durant la teva joventut, quins records tens de les activitats que es feien al Centre?

Va ser una època molt bona, i el Centre era un punt de trobada per a tots nosaltres. Teníem les nostres colles d'amics i els diumenges, eren plens d'activitats. Al matí, ens reuníem per veure els partits de bàsquet al camp del Centre, que es trobava a ca l'Arnella, al carrer Bilbao-Pere IV. Després a fer el vermut i a la tarda, era el moment del teatre, ja que cada diumenge hi havia funció al Centre. No sé com s'aprenien tant obres. Era impressionant veure com els actors s'aprenien tantes les obres i trobaven temps per assajar amb el marge d'una setmana. També recordo aquesta època cantant a l'Orfeó. Recordo com si fos ara, un dia, per la festa major, a la mitja part de l'actuació, ens vam escapar unes cinc o sis a la fira, als autos de xoc, amb el vestit de l'orfeó. Evidentment, tothom ens mirava. Quin fart de córrer!!

Amb l'Orfeó Virolai vam actuar a dife-

rents llocs: a Madrid, que a un grup els hi va tocar allotjar-se a la Pensión Alonso i a un altre grup, a un bon hotel. A mi, em va tocar a Pensión Alonso. També es va anar al País Basc l'any 1960, a Andorra... Però un dels moments més memorables va ser quan vam cantar El Cant de la Senyera a Madrid l'any 1958, tot i que estava prohibit. Fins i tot, ens van fer traduir el programa al castellà que el Baltasar Olivé i tu, Toni, vam estar el vostre temps per traduir-lo.

Per cert, diuen que l'Andreu Recasens feia uns assajos molt durs a l'Orfeó Virolai, no?

Jo li tenia molt de carinyo. Sempre deia que l'Aulet petita es portava molt bé.

S'havia dit que el Virolai havia nascut d'un grup de caramelles que dirigia l'Andreu. Com es van ajuntar amb la gent del Centre?

Doncs no ho sé, perquè quan hi vam entrar amb la meua germana, jo era molt petita. El que sí et puc dir és que la primera actuació va ser l'any 50, justament per estrenar aquest Centre de Pujades després de les destrosses de la guerra. La platea era una pista d'hoquei i no hi havia llotges. Ho recordo com si ho visqués ara. No sóc conscient de l'edat que tinc, no sé si us passa a vosaltres. Només me n'adono a la nit quan prenc

A dalt, i en una fotografia de L'estel de Natzaret, la Quimeta Aulet en el paper de Verge Maria i la Montserrat Conesa fent de Sant Gabriel. A la dreta, la Montserrat Segarra de Sant Gabriel i la Quimeta de Verge Maria en l'Estel dels veterans que es va fer pel Centenari de l'entitat

el sintrom perquè tinc la sensació que fa res que me l'he prè i resulta que ja fa 24 hores. El temps passa molt ràpid.

Al Centre també vas conèixer al teu marit, al Lluís Albes, oi?

Sí, aleshores en Lluís ballava a l'Esbart i quan ens vam conèixer, no sé per què, va decidir passar-se a l'Orfeó. Després dels assajos, era típic jugar al "futbolín" que hi havia davant de secretaria. Quantes parelles s'han fet al Centre!! La Montserrat Sagarra i el Manel, la Maria Batlle i el Toni Roig, la Carme Torrents i el Màrius, el Pitu Navarro i la Carmeta, la Rosa Ortells i el Joan Viñas, la Leonor Costa i el Barba, el Conesa i la Tina... i molts més.

Parla'ns de la teva participació a l'Estel.

L'Estel de Natzaret ha estat una part important de la meua vida al Centre. Durant molts anys, vaig fer el paper de Sant Gabriel i després de Verge Maria, fins que em vaig casar. Al cap de 15 anys, una Verge es va posar malalta, i sense assajar ni res, vaig haver de sortir. Anys més tard, vam fer l'Estel de veterans i vaig tornar a sortir de Verge amb la Montserrat Segarra.

Va ser un duet memorable i cantant amb orquestra. Els aplaudiments van durar 15 minuts, i tothom a peu dret, fins i tot els músics.

Sí, va ser un Estel especial, amb l'orquestra en directe i tornant a compartir escenari amb la Montserrat. I tots veterans, ben veterans!

Després va venir el Selecciones a l'any 59, un altre al 60 i l'últim al 61, Selecció de Selecciones, amb la teua veu potent.

A *Selecciones*, vaig cantar *El vestit del Pasqual* amb la Carme Torrents, el Valencia, el Canastos amb el Cifre, el Mandolino de Texas... moltes... I també vaig sortir a la sarsuela La banda de trompetas amb el senyor Guardino de parella. M'agrada molt cantar. Ara m'ha vingut a la memòria que hi havia un senyor, el Conde de Caralt, que em volia pagar la carrera de cant perquè m'hi dediqués professionalment. Jo aleshores estudiava la carrera de música, de piano i el meu pare s'hi va negar rotundament. Així que no vaig ser cantant!

Aquells anys, mossèn Argemí, que era l'organista de Santa Maria, em feia anar a cantar i a tocar casaments a la parròquia i quan ell es va jubilar em demanar que anés cada dia a Santa Maria a tocar

l'harmònim per assajar amb la gent els cants per a les misses. Encara tinc ben present el casament dels Navarro.

Com perceps el Centre actualment?

Bé, però com que no hi vinc tant, no ho sé prou bé. Venim a veure algunes obres i clar, falta molta gent de la nostra època. Abans, quan venies al Centre coneixies a tothom, sempre hi havia algú al bar per fer la xerradeta. Però crec que encara conserva cert caliu, sobretot gràcies a la gent jove que s'hi implica. La meua filla i el meu gendre, la Carolina i el Lluís, els meus néts, l'Adrià i l'Anna, també són socis i em fa il·lusió que mantinguin aquesta la tradició familiar.

Segons tu, què és el que ha permès que el Centre perduri durant tants anys?

Que la joventut s'hi trobi a gust i tots, grans i joves, ens hi trobem com a casa. El que manté viu el Centre és el caliu de la gent. És essencial que les noves generacions se sentin com a casa i continuïn participant activament. Si la gent jove s'hi troba a gust, també hi portarà els seus fills, i el Centre continuarà sent un lloc de trobada on es forgen vincles que perduren.

Segona temporada

La visita al Parc de les Olors va ser
l'activitat del mes de febrer

JORDI ASENSIO
JOSEP MARIA RECASENS

El mes de setembre de 2023 iniciàvem una nova oferta del Centre pensada per a les persones de més edat, també anomenades sèniors. Per això les activitats es realitzen preferentment en dia feiner, tot i que no sempre. Això no obstant, la nostra programació està oberta a tothom que tingui interès i disponibilitat per participar-hi. No cal ser sènior ni inscriure's com a tal al grup.

Les activitats es comuniquen dins el corresponent programa mensual del Centre i només cal apuntar-se a aquella o aquelles que siguin de l'interès de cadascú, de la manera i dins el termini que s'hagi indicat en cada cas.

L'experiència del primer curs va estat prou reeixida. Vàrem realitzar diverses activitats que van estat acollides amb interès. Per això esperem que el curs actual sigui de creixement i consolidació.

L'any passat vàrem començar amb una ruta històrica sobre el 1714 guiada per Maite Garcia Borderia, llicenciada en història per la UB i guia oficial de Barcelona, que va tenir una gran acollida.

Enguany la vam iniciar amb una nova ruta guiada també per la Maite els dies 12 i 13 de setembre.

Aquesta vegada el tema va ser **Barcelona en lluita**, una ruta per descobrir el passat de la nostra ciutat a través d'agitats moments històrics com la guerra dels Segadors, la guerra de Successió o la Guerra Civil. Al llarg de la nostra ruta vam veure com es va anar gestant el caràcter rebel de la societat barceloni-

na amb diverses revoltes anticlericals i antimilitars. Ens fixarem sobretot en les revoltes del segle XIX que van ser conegudes com les bullangues, amb un fort caràcter propi.

Seguidament us anirem oferint un programa d'activitats diverses, una cada mes.

El grup de treball de Sèniors del Centre ha dissenyat un primer programa d'activitats, sempre susceptible de canvis i adaptacions. Entre altres es va fer al novembre la visita al Museu de l'Art Prohibit, de Barcelona.

Al febrer, vam agafar l'autocar per anar al Parc de les Olors de Santa Eulàlia de Ronçana, i vam fer un dinar de calçotada, amb la possibilitat d'un altre menú per aquells que no volien els calçots.

Al març, també tenim prevista una excursió de tot el dia l'Espluga de Francolí per anar al Museu de la Vida Rural, la cova prehistòrica d'aquella població i una visita a la Bodega Rendé Masdeu.

Més activitats previstes:

-A l'abril, visita guiada a la Llotja de Mar.

-Al maig, sortida de dos dies al Delta de l'Ebre.

-Al juny, visita guiada a l'Ateneu Barcelonès i dinar de fi de curs.

Aneu seguint la informació que us enviarem periòdicament. Ens agradarà retrobar tothom que ja ha gaudit de les activitats del curs passat i també incorporar noves persones associades que se sentin interessades en la programació del nou curs i en trobar un altre espai de relació entre nosaltres. Ens veiem!

AL CENTRE
HI TROBARÀS

TEATRE
REPRESENTACIONS TEATRALS
LECTURES TEATRALS
RECITALS DE POESIA

COR POBLENOU

ACTIVITATS DIVERSES
PATCHWORK
PUNTES AL COIXÍ
COSTUR

IOGA
ESTIRAMENTS
ANGLÈS

ACTIVITATS CULTURALS
TERTÚLIES LITERÀRIES
CONCERTS DE CAMBRA
PRESENTACIONS DE LLIBRES
VISITES CULTURALS
CONFERÈNCIES
GRUP DE VIDA CREIXENT

AULES I TALLERS
TALLER DE TEATRE MUSICAL
AULA DE MÚSICA
COR DE GOSPEL
COR INFANTIL
AULA DE DIBUIX I PINTURA
CASTANYOLES
PASSEJADES AMB HISTÒRIA
TALLER D'IL·LUSTRACIÓ
MODERNA I CÒMIC

Un nou poble:

Poblenou davant del mirall

JOSEP MARIA RECASENS

Poblenou, un barri industrial, ple de fums i sorolls, que s'inundava cada cop que plovia amb molta intensitat. Un barri que necessitava deixar de ser un lloc gris i inhòspit.

Per fi va arribar l'oportunitat tan desitjada. Poblenou va iniciar el camí d'una gran transformació a partir dels jocs olímpics de 1992. Els poblenovins vàrem rebre amb alegria uns canvis que, d'entrada, van millorar significativament la nostra qualitat de vida. De cop i volta, el nostre barri s'obria al mar, desapareixia la via del tren i les barraques, ja no havíem de respirar un aire insalubre i desapareixien les agències de transport amb camions fent maniobres que bloquejaven el trànsit. Però ben aviat vàrem començar a veure la cara fosca d'aquell procés de transformació que d'entrada semblava tan positiu.

Aquells que fa cent anys explotaven els nostres avis i besavis a les fàbriques amb jornades laborals extenses, sous de supervivència i explotació del treball infantil, els mateixos que en el marc del "desarrollisme" urbanístic de l'alcalde franquista Porcioles van projectar el "Pla de la Ribera" als anys 60 i principis dels 70, han estat rellevats en el temps per especuladors que impulsen reformes urbanístiques i negocis immobiliaris que poden expulsar molts veïns de les seves llars i del barri.

Alguns d'aquests especuladors són hereus directes d'aquelles grans famílies barcelonines que sempre han tallat el bacallà, altres han arribat com a grups inversors. Per a tots ells, l'habitatge no és un bé social, sinó una mercaderia per fer negoci, sense cap altra consideració. La mercaderia actualment més rendible.

Actuen amb mans lliures, sense que els poders públics adoptin mesures efectives per aturar-los. O es beneficien de la inacció, o de la connivència de les administracions de tots nivells i colors. Són voltors que foragiten del barri molts dels nostres joves i no tan joves i que ens han

Maria Jové, Natàlia Colet i Noèlia Ortega en un moment de *Un nou poble*

hi quedem, en una mena de figurants d'un ressort turístic, ple de "guiris" i "expats". Pisos turístics, -legals i il·legals -, amb una rendibilitat molt superior a la d'un lloguer normal, habitatges a preus astronòmics només assequibles per a executius estrangers d'alt poder adquisitiu, comerç per al proveïment dels veïns substituït per una successió de restaurants, botigues d'empanades i supermercats 24 hores....

Vet aquí com Poblenou ha passat, en poc més de trenta anys, de barriada de gent treballadora a ser un barri "cool", probablement el barri més de moda de la nova Barcelona.

El nostre barri, un lloc que ens estimem, que hem construït una generació darrera l'altra, un espai de convivència amb identitat i sentiment de poble, està en risc de ser engolit definitivament per una voràgine especulativa que en transforma la fesomia a marxes forçades, n'expulsa els veïns i n'amenaça la continuïtat.

Aquest és el mirall davant el qual ens posa en Guillem Cuxart. L'obra ens interpel·la fins al punt que comença d'una manera molt provocadora: el voltor local acompanya unes inversores estrangeres potencialment interessades en comprar el Centre, públic inclòs. Tot i que cal fer un esforç per seguir l'obra, amb salts

constants en el temps, la història es fantàsica però ben trobada i construïda amb enginy i diàlegs àgils.

En Guillem ens posa davant l'evidència que el Poblenou està a punt de morir d'èxit, però deixa una porta oberta a l'esperança i ens crida a no resignar-nos, a reaccionar moguts pels "fantasmes" d'aquells que ens han precedit al llarg de generacions per construir una identitat que no volem perdre.

Les entitats del barri, amb el Centre i L'Aliança al capdavant, som i hem de seguir essent un factor clau per al manteniment d'aquesta identitat i per a la integració de nous veïns que s'han incorporat per fer-ne la seva llar permanent. La nostra força actual ens allunya d'acabar en aquell destí tràgic que presagia l'escena inicial de l'obra.

En Guillem Cuxart i en Josep Francesc Salcedo van comptar amb un repartiment de luxe per posar en escena *Un nou poble*. La interpretació de la Noèlia, la Maria, l'Edgar, la Natàlia i la Maria Rosa va ser excel·lent, el millor nivell de la qualitat a què ens tenen acostumats.

Amb l'estrena d'aquesta obra al Centre, en Guillem Cuxart s'afegeix als autors teatrals de la nostra entitat com han estat en Joaquim Fernández, en Nicasi Camps o com és en Jordi Galceran, reconegut mundialment.

Mort accidental d'un anarquista

Mort accidental d'un anarquista vol ser una reflexió sobre la repressió policial i la distorsió de la realitat per part dels poders públics. L'obra es va estrenar l'any 1970 i es basa en els fets relacionats amb la mort en circumstàncies estranyes de Giuseppe Pinelli, un anarquista que va morir en una comissaria de Milà acusat de l'atemptat de la Piazza Fontana d'aquesta ciutat.

En un primer moment, la mort es va tractar com un suïcidi a causa d'una caiguda des del quart pis de la comissaria però després la versió va canviar i es va explicar com a conseqüència d'una caiguda accidental.

En l'obra és un personatge detingut a la comissaria per impostor qui acaba descobrint el fals relat policial sobre la mort de l'anarquista. Aquesta és l'obra més representada de l'italià Dario Fo, autor d'un teatre innovador basat en la crítica i la sàtira polític-social que fins i tot el van portar a la pressó. Va ser autor de més de 50 obres teatrals i l'any 1977 va guanyar el Premi Nobel de Literatura. Va morir el 2016 als 90 anys.

Francesc Vidal, Núria Recasens, Marçal Olivé, Albert Gellida, Jordi Vendrell i Josep Maria Recasens en **Mort accidental d'un anarquista**

Homenatge a Nicasi Camps

Lectura d'*Un dissabte gris i trist* i d'*El pisapapeles o Todo es posible en Danagra*

Un moment de la nit de lectures teatrals del Nicasi Camps en homenatge al seu autor, recentment traspassat. A la foto, de *El Pisapapeles*, i d'esquerra a dreta: Jesús García, Lluís Girbau, Lluís Casanpva, Joan Asensio, Manel Soler i Jaume Miralles.

A *Un dissabte gris i trist*, van actuar Assumpta Bruguera, Núria Recasens, Lina Pérez, Esther Rodríguez, Josep F. Salcedo, Arnau Bonet, Francesc Conesa, Pere Tamboleo i Gemma Novo.

En homenatge al nostre amic i consoci Nicasi Camps i Pinós, traspassat el 29 de gener del 2024, la Secció de Teatre va programar el dijous 24 d'octubre la lectura dramatitzada de dues obres d'un sol acte cadascuna del nostre enyorat autor: *Un dissabte gris i trist* i *El pisapapeles o Todo es posible en Danagra*. La sessió va ser dirigida per Núria i Josep Maria Recasens.

Un dissabte gris i trist pren com a referència l'execució de Salvador Puig Antich el 2 de març de 1974. És inspirant-se en el testimoni d'una de les infermeres que el va atendre quan estava ferit a l'hospital, que en Nicasi construeix l'argument de l'obra, un drama que, segons ell mateix ens diu, va donar per acabat el dia 16 d'aquell mateix mes de març.

El pisapapeles o Todo es posible en Danagra és una fabulació que parteix de la referència real als tràgics fets del juliol de 1970 a Granada on „els grisos“, la policia del règim, va causar la mort de tres vaguistes i nombrosos ferits en una vaga dels treballadors del ram de la construcció.

L'Estel que sempre brilla

L'Estel de Natzaret sempre brilla. Que mai s'apagui! Com cada any, va tornar el desembre, i enguany ho va fer amb dues representacions ben reeixides, que han mantingut la tradició perquè puguem celebrar tots junts el Nadal amb la gran família del Centre. **L'Estel de Natzaret** ens recorda el llarg camí que hem fet junts fins arribar on som ara i aquí, als nostres dies. Nosaltres estem convidats a entrar-hi sense por, decidits per avançar i obrir les portes i les finestres perquè entri un aire nou.

L'Estel de Natzaret, que ens acompanya des del naixement del Centre, és un espectacle que no només ens identifica com a entitat i que entronca diverses generacions de sòcies i socis que coincidiran dalt de l'escenari; també és, com va afirmar en el seu moment l'enyorat estudiós Xavier Fàbregues, gran coneixedor del teatre català (i com la resta de 'pastorets' que es representen a Catalunya), una veritable i entranyable escola de teatre per a molts que s'han aficionat de ben petits a pujar a l'escenari a fer-lo.

FOTOS: a dalt, a l'esquerra, Carme Canet en el paper de Satanàs; a la dreta, Aleix Bonet de Satanàs i Núria Recasens de Sant Miquel. Aquí a la dreta, Carla Gómez de Benjamí i a sota Ariadna Puig (Ashverus) i Irune Roca (Somiel) escridassen un Jonàs (Jordi Bonet) atemorit

La pell fina

És prudent dir el que penses?

Per Nadal i Sant Esteve, funció de teatre! Aquest any ha estat representada **La pell fina**, una comèdia del tàndem de dramaturgs Carmen Marfà i Yago Alonso, autors d'altres obres que han gaudit de molt èxit, com **Ovelles** o **Instruccions per enterrar a un pare**.

L'argument és senzill: el Nacho i la Miranda, una jove parella de Barcelona, visiten uns amics que acaben de ser pares per conèixer el petit Jan. Tot sembla anar bé fins que el Nacho deixa anar, sense donar-li molta importància, que el bebè de l'Eloi i la Sònia... és molt lleig. Els amics es poden dir les veritats sense filtre?

A partir d'aquí, i tot i que els recent estrenats pares intenten treure ferro a l'assumpte, l'ambient s'enrareix i comencen a sortir a la llum algunes altres veritats que fins ara cadascú guardava. Els quatre personatges parlen de tot allò que, pel què sembla, no estem preparats per dir ni per sentir. Dir la veritat està molt bé, però... què passa quan aquesta veritat ofèn? Cal dir-la? Aquesta obra reflexiona, en clau d'humor, sobre la manera que tenim de tractar-nos. Ens cuidem prou els uns als altres? Temes com la maternitat, el talent o les relacions de parella posen

de manifest que tenir cura dels altres segueix sent una assignatura pendent. En el nostre muntatge van ser els protagonistes Mireia Martínez, Roger Corredra (els visitants), Laia Girbau i Aleix Bonet (els pares del Jan).

D'esquerra a dreta,
Mireia Martínez,
Roger Corredra,
Laia Girbau
i Aleix Bonet

Beatles per sempre!

L'any 1989, el gran músic i bon col·laborador de la **Secció de Teatre** Josep Cots va harmonitzar set cançons del quartet de Liverpool per incloure-les en l'espectacle **Una barreja insòlita** en la que, a més d'aquestes cançons, es van interpretar els **6 Nocturns** de Mozart i una selecció de cants espirituals negres també harmonitzats per ell.

I ara, 48 anys més tard, hem volgut rescatar aquelles 7 cançons i, afegint-n'hi 8 més harmonitzades per l'Eloi Ortells, hem confegit una

selecció que il·lustrarà musicalment la narració de la història d'aquest conjunt que, amb només una dècada d'activitat, va deixar una empremta inesborrable. I, paral·lelament, també podem recordar alguns fets transcendents de la història de la humanitat esdevinguts entre l'any 1957, en que es van conèixer John Lennon i Paul McCartney, i l'any 1970 en que es va dissoldre el grup.

Yesterday, Let it Be, Eleanor Rigby, Penny Lane, Hey Jude, Good Night... Aquestes son algunes de les cançons

que s'hi podran sentir, al costat d'altres de títols menys coneguts però que segur reconeixereu immediatament quan les sentiu.

Els intèrprets seran 13 cantants –més 3 col·laboracions especials– acompanyats, en directe, per un conjunt instrumental de 5 músics de la casa. I tot “relligat” per la narració a càrrec de dos erudits “Historiadors”.

Tots això ho podreu gaudir el cap de setmana del 10 i 11 de maig.

Us hi esperem!

VISITES GRATUÏTES AL JACIMENT DEL BORN

Cada diumenge

Visites exprés de 30 minuts al conjunt arqueològic del Born, un espai únic que permet recórrer la història de Barcelona des de les etapes més antigues fins a començaments del segle XVIII. Cada mes amb un enfoc temàtic diferent.

Cada diumenge
De 17 a 18.30 h, cada 30 min.
Gratuit

El Born Centre de Cultura i Memòria
Plaça Comercial, 12, Barcelona
barcelona.cat/elbornculturaimemoria

EL BORN
CCM

Ajuntament de
Barcelona

‘Recercant somnis’: sardana premiada

Santi Martínez amb Montserrat Massó, religiosa de la Companyia de Maria, i Lluís Jordana, director de l'escola Lestonnac en una foto de Jaume Nonell

NURIA HOMBRABELLA

En Santi Martínez té 18 anys acabats de fer i aquest és el primer curs de carrera universitària. Les seves passions són la música, ja ve d'una família de músics, la cultura popular catalana, els gegants i el Barça. Ha compost tres sardanes. La primera, Recercant somnis, es va estrenar en públic en una ballada al Pla de la Catedral el passat 12 de novembre. Des de llavors, la sardana s'ha anat interpretant i ha tingut molt bona acollida entre els sardanistes. La sardana es va presentar al concurs La Sardana de l'Any celebrat a Tarragona el 25 de maig en un concert amb més de 400 persones i va rebre l'accessit del Premi Popular, quedant en segona posició.

Hem entrevistat al Santi, ens ha explicat moltes coses de música, de les sardanes, dels gegants, del Barça, de la cultura i l'educació, del món... És un noi senzill, humil i entusiasta de la música i les tradicions del nostre país i això ho transmet quan parles amb ell. Tal com diu en Santi, “Els catalans tenim la responsabilitat de defensar la nostra cultura popular, les nostres tradicions, perquè, si no ho fem nosaltres, qui ho farà?...”

Va néixer a Barcelona, i des de petit va anar a l'escola Lestonnac. És un enamorat de la cultura i les tradicions catalanes, la seva música i les seves festes, en concret dels gegants, tant és així que forma part de l'Associació d'amics dels Gegants del Pi, i ara que ja és major d'edat, també forma part de la colla de gegants de Barcelona i també dona un cop de mà a l'Associació de gegants de Gràcia. Diu que de petit li feien por, però després, aquesta por s'ha transformat amb admiració i fins i tot els hi ha dedicat una sardana.

Des de petit, ha estudiat música i violí i per això la temàtica del seu treball de recerca de final de batxillerat era la música, en concret la sardana. Per aquest motiu, quan li preguntem com és que un noi de 18 anys compona una sardana ens comenta que el motiu fou aquest treball de recerca que s'ha de fer quan acaben el batxillerat. Ens diu: “Volia fer

un treball de recerca barrejant música i gegants, però aquesta música de se guicis per a gegants ja la coneixia molt i llavors vaig pensar de fer una cosa diferent i que fos un repte per a mi. Vaig pensar en la sardana, que mai m'ha cridat l'atenció pel ball, sinó per la música i per la cobla”.

I aquí va començar tot.

Ens explica: “El marc teòric del meu treball de recerca tracta de l'evolució i de la història de la sardana en sí i de la cobla i els seus instruments, i la part pràctica està centrada en la composició d'una sardana.”

Amb aquest objectiu, en Santi va escoltar molta música per Youtube, Spoty, en directe, i va fer entrevistes a tres compositors de música per a cobla: Lluís Alcalà, Salvador Brotons i l'Anna Abad. I a nivell d'història, va entrevistar a Jaume Morell, molt important en el món de la sardana.

A partir de tot aquest estudi, sobretot de les entrevistes amb aquests importants compositors i de l'anàlisi de moltes, moltes, sardanes va anar sorgint

Recercant somnis. La paraula recercant és una al·legoria al treball de recerca i al somni d'en Santi de contribuir d'alguna manera a la cultura popular catalana. La nota assolida al treball de recerca, no cal dir-ho va ser excel·lent. Va gaudir tant composant aquesta sardana i descobrint la música de cobla que, a partir del mes de setembre del 2023 és deixeble d'en Lluís Alcalà, instrumentista de tenora i compositor de sardanes i ara acompanya a en Santi en aquesta nova aventura de comprendre i crear sardanes.

Ens diu en Santi: “A mi em feia il·lusió estrenar la sardana, a qualsevol aplec, a qualsevol ballada, m'hagués fet una il·lusió brutal i l'última entrevista que vaig fer va ser amb l'Anna Abad, quan jo ja tenia la sardana força encaminada, qui em va recomanar contactar amb la Confederació sardanista, que ara es diu Som sardana, i em van dir que com que jo era de Barcelona, em posés en contacte amb l'Agrupació cultural folklòrica de Barcelona que és qui organitza les ballades a la catedral i jo també els

hi vaig comentar que era alumne del Lluís Alcalà que és el tenora titular de la cobla Mediterrània". I així, començant a fer camí, el 12 de novembre, gràcies a la cobla Mediterrània i a l'Agrupació cultural folklòrica de Barcelona, va ser possible estrenar la sardana en un dels llocs més bonics de Barcelona: el pla de la catedral.

Santi ens explica: "Que la sardana agrada tant va fer que em decidís a presentar-la al concurs La Sardana de l'Any". En aquest concurs, organitzat per Som Sardana, hi participa bona part dels compositors que han estrenat sardanes l'any anterior, un jurat en selecciona una quarantena i només vuit arriben a la gran final.

Aquesta va ser la sorpresa d'en Santi, quan va veure que la seva sardana era seleccionada, superava eliminatòries i va arribar a la gala final que es va celebrar a Tarragona el passat 25 de maig en un concert amb més de 400 persones. **Recercant somnis** va agradar tant al públic que va rebre l'accessit del Premi Popular, quedant en segona posició concretament amb 777 vots. En Santi estava a Florència de viatge de final de batxillerat i allà va rebre la notícia d'un reconeixement que ells no s'esperava per ser la seva primera sardana.

I ha seguit composant, ha creat dues sardanes més: Lestonnac, dedicada a l'escola de la seva vida. "Una sardana nostàlgica perquè està dedicada

a una escola que aviat deixaré", explica. Es va estrenar el dissabte 11 de maig, en el marc de l'Aplec de la Sardana de Gràcia, la cobla Mediterrània la va preestrenar en públic.

I la darrera sardana **Lo rey David ab lo Gigant**, dedicada a la celebració dels 600 anys de gegants a Barcelona. Enguany, es commemoren els 600 anys de la primera referència escrita d'un gegant a la ciutat i al món. Segons el Llibre de les Solemnitats de Barcelona, que inclou una relació dels elements municipals que van concórrer a la processó del Corpus de 1424. Entre ells, "Lo rey David ab lo Gigant", que segons els estudiosos, és la primera referència gegantera del món, i la primera referència d'un gegant municipal, el de la Ciutat de Barcelona. És per això que en Santi ha volgut fer el seu homenatge a aquestes figures que ens acompanyen en totes les festes majors i de passada ha volgut expressar el seu sentiment d'admiració i estimació per a ells. La sardana es va estrenar el passat mes d'octubre a l'Aliança del Poblenou.

En Santi ja pensa en noves sardanes i ens expressa els seus desitjos: "Seguir composant, estar amb les persones que estima, estudiar, avançar i ser feliç defensant sempre i estimant la nostres tradicions i cultura, perquè si nosaltres no ho fem, qui ho farà".

Gràcies Santi, no canviïs mai i segueix composant!

Passejades amb història per Barcelona

El Curs de tardor de les Passejades amb història va portar per títol Que aquest trimestre

duu per títol: **Barcelona, guerra i dictadura** i va anar a càrrec, com sempre, de Maite García Bordería. El seu objectiu era descobrir diferents espais històrics de Barcelona relacionats amb els anys de la guerra civil i la dictadura franquista.

El cicle d'hivern es va presentar el 15 de gener de 2025 i porta per títol **Passejades amb història per Barcelona**.

Xavier Bosch va venir a la tertúlia

El 5 de setembre vam tenir la sort de comptar amb la visita de l'autor Xavier Bosch al sopar-tertúlia literària on presentàvem la seva novel·la, 32 de març, una obra molt recomanable. La seva participació a la vetllada va ser molt engrescadora, va portar documentació, va comentar tot un seguit d'anècdotes i va mantenir un diàleg molt animat amb els assistents, una trentena.

Animo a les sòcies i socis del Centre, en especial als més joves, d'acompanyar-nos algun vespre i compartir literatura.

PROPERES TERTÚLIES

6 DE MARÇ 2025
La senyora Craddock,
de William Somerset Maugham

3 D'ABRIL 2025
La noia de la biblioteca,
de Núria Pradas

8 DE MAIG 2025
Leer Lolita en Teheran,
d'Azar Nafisi

5 DE JUNY 2025
I del cel van caure tres pomes,
de Nariné Abgarian

Sobre el naufragi

DOCUMENTS DE LA SOCIETAT

Estimadíssim i amabilíssim lector i/o lectora: Em trobava a faltar?

Sempre són les mateixes dues paraules les que acudeixen a la ment d'aquesta autora l'endemà d'obrir l'últim Butlletí del Centre: sorpresa i delit.

Tal com vaig prometre, continuaré informant sobre els detalls del naufragi que va acabar en tragèdia a les aigües de la nostra costa mediterrània, i que es va cobrar la vida de 2 dels 8 fills del primer president de l'entitat, el senyor Josep Guilera.

Segons notes recollides al digital L'Hospitalet de Llobregat. Imatges retrospectives d'una ciutat, a l'any 1913, l'Hospitalet era el doble que ara amb tan sols 10.000 habitants. Penseu que Lleida, Mataró o Sabadell el triplicaven.

Era un Hospitalet amb costa, amb platja, fins i tot amb un far, La farola del Llobregat, al 1920 engolits pel desenvolupament de la Zona Franca i a l'actualitat annexats al port de Barcelona, i d'accés restringit per activitats logístiques i portuàries.

A començament de segle, l'Hospitalet era un poblet i els diaris no els prestaven molta atenció, i si ho feien, normalment no era per res bo.

El diumenge 2 de març de 1913 a les deu del matí, després de missa, quatre adults i quatre nens -entre ells Ramón i Luis Guilera Albiñana-, sortien del Real Club Nàutic de Barcelona en un vaixell, (canot, o com es diu a l'acta de l'entitat una canoa automòbil), per tal de fer una excursió marítima i es van dirigir cap a la gola del Llobregat. Una vegada allà, el gran corrent del riu i les barres de sorra i fang que es formaven, bolcarien l'embarcació fent caure a l'aigua tots els tripulants. Es va donar la circumstància que els cossos dels dos fills del senyor Guilera no van ser recuperats mai.

Una segona versió diu que l'accident es va produir quan un dels nens va caure i la resta es va abalçar a salvar-lo. Des de terra, els pescadors de l'Hospitalet van veure el que passava, i ràpidament dos d'ells van acudir amb la barca que feien

servir per creuar el riu, però només en van poder rescatar tres adults. El balanç del naufragi: 2 desapareguts, 3 ofegats i 3 salvats.

Un veritable drama que va sortir a molts diaris, ja que l'amo del vaixell, el senyor Josep Guilera Villareal, era un distingit comerciant de vins de Barcelona i president del Centre Social del Poblenou.

El reportatge fotogràfic del lloc de la tragèdia va signat per un tal Moragas, i quatre fotografies es van publicar al número 344 de la revista La Actualidad.

Com veus, estimat lector/lectora, una investigació implica la possibilitat que ens enlairem i ens enfrontem al millor dels desafiaments. Fins i tot, els secrets més ben guardats tard o d'hora acaben sortint a la llum.

De fet, aquell 1913, va ser un any ple de naufragis, amb molts ofegats, (el de l'estany de Banyoles el 26 de maig, el vapor Mallorca, el Veronese a Oporto, el Constantino Chivia al Cantàbric, l' Estribela a Galícia), això sense comptar amb l'enfonsament més bèstia de tots esdevingut l'any anterior: el Titànic.

I acabo aquesta crònica històrica amb un gran final que em va que ni pintat, i que també va ser el final d'un gran de la literatura al seu Gran Gatsby: I així seguim endavant, barques contra el corrent, empesos incessantment cap al passat.

Atentament,

LADY XIULET

VIDA CREIXENT: POSEM VIDA ALS ANYS

Un grup de socis i simpatitzants del Centre ens trobem el tercer dimarts de cada mes a tres quarts de cinc de la tarda per tal de compartir les nostres vivències en un clima d'amistat.

TOTS HI SOU CONVIDATS

Manel Puyal Cardona

Ens ha deixat un dels darrers caricaturistes de raça

JAUME CAPDEVILA

JOSEP IGNASI GRAS

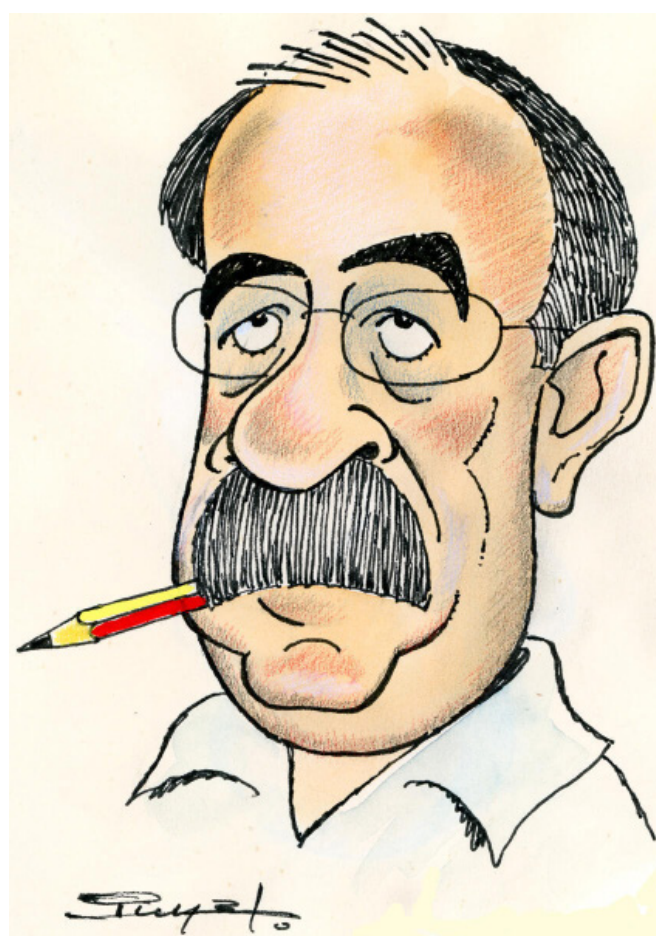
Estem tristos per què ens ha deixat un bon amic, una bona persona i un personatge singular. Manel Puyal, caricaturista i activista cultural, president de l'**Associació per al foment de l'Humor i la Sàtira Els 4 Gags**, i dibuixant de **El Web Negre**. El nostre Puyal. Quan en feies coneixença, no tardaves massa estona en adonar-te del bon jan que era en Manel, vaja, que era una bellíssima persona i podies arribar a creure que no podia ser. Però era! I al tractar-lo més sovint o dia a dia aquesta bona persona s'anava engrandint.

La caricatura és un art que requereix de talent i precisió. Dibuixar tot estirant el traç fins a trobar el punt de distorsió que agudiza la semblança amb el rostre de la 'víctima' requereix un rigor de cirurgia. Després, el dibuix es pot guarnir amb filigranes, i afegir o treure elements amb finalitats purament estètiques, aconseguint un dibuix més o menys bonic, artístic o expressiu. Però encertar amb la semblança és el primer punt, el pas imprescindible, sense el que la resta no s'aguanta. En una bona caricatura, el personatge s'ha de reconèixer immediatament. I aquest, el de trobar la semblança en els personatges que retratava, era justament el punt fort del Puyal. Manuel Puyal, el caricaturista rigorós. L'home seriós. El poble-nouenc de pro. L'activista cultural. El devot de la marededéu de Montserrat. Manuel Puyal és el darrer representant d'una raça de caricaturistes que ja s'ha extingit. Destacà en aquells remots temps en que van viure una mena de caricaturistes que van poder fer la seva carrera a la premsa de paper. Malauradament, els temps en que les caricatures dels personatges d'actualitat il·luminaven les pàgines dels diaris i revistes s'ha acabat. I la desaparició d'en Puyal tanca un capítol de la història de la premsa d'aquest país.

Puyal inicià la seva carrera com a dibuixants a la revista **4 Cantons**. Aquesta

publicació editada des del cor del Poblenou, a la parròquia de Santa Maria del Taulat, fou un important revulsiu polític i cultural i perdrea periodística on hi trobem noms com Josep Maria Huertas Claveria, Maria Favà, Jaume Fabre, Miquel Villagrasa, Juanjo Caballero, Àngela Vinent, o el fotògraf Pepe Encinas, així com dibuixants com Fer, Joma... i Puyal.

Molt aviat va destacar-se pel seu traç net i acurat, i unes caricatures exactes en les que trobava l'equilibri perfecte entre l'exageració i la ressemblança. Així passà al **Mundo Diario** i després al diari **Avui**, on hi dibuixà, al costat de Cesc i Alfons Figueras, des de la seva fundació fins l'arribada a la direcció de Jordi Maluquer, que va acomiadar-lo dient que no volia que l'**Avui** fos "un tebeo". Passà així al **Diario de Barcelona**, i més endavant a **La Vanguardia**, on formà part de l'equip de la secció satírica **El Burladero**. Durant una època, feu també caricatures per a l'edició catalana del diari **ABC**, quan en aquest diari no s'hi publicaven fotografies, i en canvi tots els articles estaven il·lustrats amb petites caricatures. Això ja no ho recorda ningú, però durant molts anys, molts dels diaris més importants del món –com el francès *Le Monde*, per exemple– no publicaven fotografies i en canvi les seves pàgines estaven truffades de vinyetes i caricatures. Això es devia en primer lloc a motius tècnics, cert (un dibuix a ploma era molt més fàcil, ràpid i net de reproduir que una fotografia en les rotatives de l'època),

però és evident que el valor subjectiu de les vinyetes i els dibuixos aportava una profunditat a les pàgines dels diaris que avui s'ha perdut completament.

Una cosa que tenia clara Manuel Puyal era la devoció pel seu país. Tenia el mapa dels Països Catalans –amb epicentre a la Rambla del Poblenou– ben clarament perfilat al seu cor. I així participà activament en totes les iniciatives per consolidar un ecosistema pròpiament català de premsa satírica. Iniciatives, totes, que van resultar malauradament infructuoses, cal dir-ho també, però no pas per culpa d'en Puyal, que va omplir amb el seu talent les pàgines de totes aquelles publicacions, moltes vegades sense cobrar, i és que massa sovint els editors tancaven la paradeta i es feien fonedissos deixant els periodistes i col·laboradors amb un pam de nas. Recordem que si bé a Barcelona es van publicar importants revistes satíriques, com **Barrabás**, **El Papis**, **Por**

En la pàgina anterior, la caricatura del Puyal feta per ell mateix. Aquí dalt, els actors i les actrius de **Berenàveu a les fosques** saludant al final, que va ser la primera obra que va dirigir en Manel Puyal. Era el maig del 2003. D'esquerra a dreta, Esther Rodríguez, Miquel Bosch, Gemma Novo, Lluís Girbau, Ascensió Vallespin, Xavier Martínez i Marina Gras.

En Puyal a **El retaule del flautista**

Favor, o **El Jueves**, l'horitzó d'aquestes publicacions no era català sinó que estaven pensades per un públic espanyol. Puyal va dibuixar per publicacions nostres i nostrades, com l'emblemàtic **El Be negre** de 1979, que pretenia recuperar la històrica capçalera republicana, i que per problemes amb els drets del nom va haver de sortir al quiosc amb el nom de **Amb potes rosses** en el seu segon número. També dibuixà a revistes com **La Bimba** (1980) que intentava recuperar la tradició catalana de premsa humorística esportiva (spoiler: fracassà), a **Butifarra!**, o a **El Drall**, un interessant (i volàtil) intent de fer sàtira política amb una mirada catalana sota la batuta del malaguanyat Ramon Barnils, de la que Puyal en fou director artístic. Fou un col·laborador assidu del setmanari **El Triangle** (que va iniciar la seva vida com a setmanari satíric, amb dibuixos de Perich, Guillén, Batllori, Joma, Napi, Azagra, Ermengol, L'Avi, i tants d'altres, abans de convertir-se progressivament en 'setmanari d'informació') i també de **La Veu del Carrer**, l'òrgan periodístic de la federació d'Associacions de Veïns de Barcelona. Entre 2007 i 2012, any de la seva jubilació, feu la vinyeta diària al **Regió7** i al **Diari de Girona**.

Puyal va ser també un dels fundadors i president de l'**Associació pel Foment de l'Humor i la sàtira Els 4 Gags**, des d'on es va impulsar el digital d'humor **El Web**

Negre que va passar diverses èpoques i formats abans d'aixoplugar-se sota el **Núvol** (és paradoxalment maco, oi, això d'aixoplugar-se sota un núvol?). L'activisme li venia de mena, ja que sempre estava embolicat en conxorxes, assajos i projectes que s'originaven al Centre Moral i Cultural del Poblenou. Aquí hi feu d'actor, director, traspunt, cartellista, tramoista i el què calgués.

Al Centre, durant anys també casa seva, participava en la secció de cultura preparant diversos esdeveniments, dibuixava programes i cartells de teatre, ajudava en la creació i el manteniment del seu butlletí en diverses etapes (i això representa molts anys i moltes revistes!) en els que il·lustrava i escrivia articles... Però sobretot, al Centre és on va poder desenvolupar una altra de les seves grans aficions i que va dur al màxim exponent: ser actor teatral i, més endavant, director.

De director, al principi no s'hi veia gaire, no n'estava convençut de fer-ho prou bé, però va perdre les pors ben aviat. Recordem la primera obra que va dirigir: de fet, era l'obra que volia dirigir des de feia anys i panys i amb la que es volia estrenar com a director: **Berenàveu a les fosques**, de Benet i Jornet, i explicava, rient sorneguer, que si no la feia mai era per culpa dels seus propis dubtes inicials, doncs la protagonista era una noia adolescent... i amb això

de pensar-ho tant i els ajornaments que propiciava, l'adolescent escollida com a protagonista se li feia gran, creixia, i ja no 'donava el paper'. De manera que tenia que buscar-ne una altre més adequada. Al final la va trobar i va poder fer l'obra volguda, l'inici d'una brillant cadena de molts bons espectacles sobre els escenaris del seu estimat Poblenou. El Poblenou, bàsicament el seu propi rovell de l'ou del barri, el seu nucli personal (poques mançanes al voltant de la Rambla), la seva incomoditat i la seva lletjor (estem en el últim terç del segle XX), així com la seva bellesa que només proclamàvem eufemísticament uns quants incondicionals del barri, com ell, la seva actualitat i la seva història, amb els seus carrers, gent i establiments comercials i les entitats socials, eren l'univers immediat del Manel Puyal, com a resum de l'univers sencer.

Amagava la seva tímida darrera un bigoti impenetrable i una aparença de seriosa gravetat, aparença que s'esmicolava ràpidament per deixar entreveure una persona de gran sensibilitat, inquietud i curiositat. Una espurna d'emoció brillava als seus ulls quan parlava del seu reguitzell de fills i néts i nètes, que eren la creació de la que estava més orgullós. El seu cor era enorme, i potser finalment aquell cor tan gran es va cansar d'haver de bategar en un país tan esquitit.

Jo no sóc espanyol

JOAN GIMÉNEZ I ROGER

Enguany fa vint-i-cinc, d'anys, que es va publicar el llibre *Jo no sóc espanyol* escrit per en Víctor Alexandre, on diverses personalitats catalanes expressaven els seus pensaments i les seves emocions, amb la manifestació unànime que el seu país, Catalunya i també els Països Catalans, havien de treballar per cercar la plena sobirania. Amb el pas dels anys, es pot dir que aquest llibre s'ha convertit en una fita que ens dóna el punt de partença, a través de les diverses visions de la situació política que es vivia en aquell moment, que ens encoratja a encarar el nostre futur amb esperances renovades.

El propi Alexandre, en el pròleg del llibre ens diu: "L'exercici de la catalanitat, tanmateix, exigeix conviccions molt pregones, conviccions sense les quals no és possible mantenir la ferma quan et diuen que tu no ets tu, que tu ets un altre; conviccions, a la fi, capaces d'enfrontar-se al missatge diabòlic d'una Espanya que no concep una altra manera de viure que no sigui ofegant identitats alienes, engolint-ne la llengua i la cultura i negant-ne l'existència."

Doncs anem repassant alguns dels comentaris que feien en el llibre les persones entrevistades.

Salvador Cardús ens diu que la incomprensió dels espanyols respecte als objectius catalans és una incomprensió estructural. És a dir, no ens poden entendre perquè jurídicament no existim. Eliseu Climent escriu que un Estat propi és la via més segura per ser respectats lingüísticament i políticament.

Josep M. Solé i Sabaté diu que quan les persones tenen consciència del seu passat, prenen consciència de la seva identitat.

En Joel Joan ens comenta que a partir del moment que dic que sóc bilingüe, que tan pròpia m'és la llengua catalana com l'espanyola, estic acceptant que sóc binacional, estic acceptant que sóc català i espanyol al mateix temps. No ens adonem que un país no pot ser mai binacional sense deixar de ser país, perquè la nacionalitat oficialment reconeguda es menja la subordinada.

Lluís Llach ens diu que des de la transició política, se'ns demana continuament que abaratim el somni, i el més curiós és que ens ho demana una gent que abans eren punta de llança d'aquest somni. Ens segueix dient que el problema dels catalans no és d'identitat, sinó de llibertat.

Núria Cadenas explica que la independència és l'única possibilitat que tenim de sobreviure com a poble i com a individus, dues coses que són indestruïbles. Si Catalunya no avança cap a la independència, desapareix.

Isabel-Clara Simó diu que quan em pregunten d'on sóc responc que d'Alcoi. Si no es donen per satisfets afegeixo que dir-me alcoiana és dir-me catalana, i si noto molta perplexitat, perquè m'he trobat amb gent d'Espanya que diuen "aleshores és valenciana, oi?", els explico quina és la meua identitat i quin és el meu país, cosa que es fa llarga i pesada. No entenen que sigui catalana havent nascut a Alcoi.

Avel·lí Artís-Gener comenta que la revisió del Tractat dels Pirineus faria de Perpinyà una ciutat més important del que és ara. Oriol Boigas ens manifesta que la recerca d'una sobirania pròpia i la fixació d'unes identitats no ha de ser el programa d'un partit polític, ha de ser el programa de tots els partits polítics d'aquest país.

I finalment, el nostre consoci en Joan Rendé i Masdéu hi escriu que l'independentisme vol dir que la gent s'adona de

la humiliació que suposa que un país capaç per autogovernar-se hagi de dimitir d'aquesta capacitat davant el poder d'una nació que se li declara superior.

En Víctor Alexandre és preguntava, ara fa vint-i-cinc anys, l'any 1999: "Encarem un nou segle sense haver resolt les causes pendents dels dos anteriors? Arribarem al 300 aniversari de la nostra esfondrada finançant un Estat que nega que existim i que només ens vol com a contribuents nets i muts? Serem capaços, els catalans d'avui, de guanyar-nos el respecte dels catalans del nou mil·lenni? Sabrem, finalment, els catalans, guanyar-nos el respecte de la Història?"

Des de la publicació d'aquest llibre, com dèiem, han passat vint-i-cinc anys i, malauradament, tot segueix igual o encara pitjor. S'ha de reconèixer la valentia, el treball, l'esforç i el coratge de molts homes i dones que han arribat força lluny per aconseguir la llibertat de Catalunya -tan el 9N com l'10- però davant la repressió ferotge de l'Estat espanyol, contra unes persones que només feien una consulta per saber la voluntat majoritària del poble català, s'ha optat per esperar una nova oportunitat, abans d'abocar-nos a la guerra sagnant a la que ens hagués portat l'Espanya hereva del franquisme.

Confiem que sabrem trobar aquesta nova oportunitat que ens ha de conduir a la plena sobirania del nostre país.

El campament de la misèria

MARIA FAVÀ COMPTA

Era un noi jove i ben plantat i es posava púdicament una tovallola a la cintura per poder-se treure els calçotets o el que sigui que portés a sota per poder-se rentar. Però no ho feia a les dutxes de platja. La maniobra la feia a la font de fosa que hi ha a la cantonada del carrer Llull amb Roc Boronat, a les deu del matí. Ell dorm davant, a l'antiga gasolinera que des de fa uns mesos s'ha convertit en un campament de nois -i alguna noia- que sobreviuen comprant i venent ferro vell.

El campament és la imatge nua de la misèria i de l'abandonament. Però no és la primera vegada que una imatge com aquesta ha estigmatitzat el Poblenou. Fa cent setanta anys que és repeteix com un dels paisatges del barri. Un dels primers socis de l'Aliança i cronista aficionat, Pau Torrabadella Dagà, ja parlava del fang, de la manca de llum i de la misèria dels carrers d'aquell primer Poblenou que es volia independitzar del poble de Sant Martí perquè es començava a veure les orelles. Un historiador poblenoví modern, Manuel Arranz, que s'inspira en la crònica de Torrabadella, va estimar que l'any en què es va fundar L'Aliança, el 1869, el Poblenou tenia entre 7.000 i 8.000 habitants i que les condicions de vida eren molt precàries perquè 'no disposaven de les més elementals infraestructures urbanístiques, higièniques i educatives'. Arranz enumera les causes i els culpables de la misèria: 'En un seguit d'operacions especulatives consentides o autoritzades explícitament per l'administració municipal de Sant Martí, terratinents i empresaris industrials havien fet parcel·lacions i havien promogut l'edificació d'habitatges situats als voltants de les fàbriques tèxtils, les adoberies, les foneries..., però empesos únicament pel desig d'obtenir el màxim guany en el més curt termini possible. No s'havien plantejat la construcció d'una xarxa de clavegueres o la pavimentació dels

carrers, i encara menys havien pensat a reservar espais per construir-hi escoles, cases de socors... Com a conseqüència, el Poblenou presentava un aspecte desolat, inhòspit, poc acollidor“.

La Colla del Safrà, un grup heterodox i crític que pintava i escrivia a començament del segle XX, també ens ha deixat una imatge desoladora de Sant Martí i

del Poblenou. Un de la colla, Isidre Nonell va conviure i va pintar les gitanes del Somorrostro i Juli Vallmitjana, pintor i alhora novel·lista, descriu el Bogatell i els seus voltants amb un realisme que posa la pell de gallina. (Vegeu l'obra Quan començàvem a patir).

També Xavier Benguerel ens ha deixat una crònica ben realista del Poblenou de la seva infància i joventut abans que hagués de marxar cap a l'exili. Ell ens parla de la seva escola del carrer Wad-Ras "bruta, tronadíssima, on només cridàvem i jugàvem embrutant-nos de tinta i caçant mosques, i molt a prop hi havia una escola distingida, la del senyor Bori, el poeta Antoni Bori Fontestà, que havia publicat Lo trobador català i que tenia fama de fer uns ocells de paper que només els faltava obrir el bec i cantar. Benguerel, en les seves memòries, també evoca les xinxes, les dones que treballaven al Cànem: „Entre els meus primers records hi ha aquestes dones i aquestes criatures. Exhalaven un tuf espès, d'olis pesats, d'espant, de borra, de

misèria. Com si no tinguessin edat, com si fossin bèsties de bast, energia a baix preu. Quan la sort hi ajudava, ho deien, morien entre els 35 i els 40 anys. A l'hora de dinar, s'instal·laven pels voltants de la fàbrica. Seien a terra, els que tenien sort a l'ombra dels plàtans o de la petita zona d'ombra que, en aquella hora, feia la paret d'un magatzem, d'una taverna, d'una casa. Al cap d'uns quants anys

—casualitat, què voleu fer-hi!—, a pocs metres de distància, van instal·lar-hi la caserna de la guàrdia civil. L'ordre és sagrat. Les vagues alteren producció, escandalls, beneficis. A les nou o a les deu de la nit, aquelles dones i aquelles criatures sortien com un ramat de la cleda. Brutes, exhaustes, com somnàmbules. La majoria enfilava el camí de Pequín o de la Marbella, residències poètiques entre clavegueres, als sorral·ls de la platja. —Ara pleguen «les xinxes»! —Tapa't el nas! Pudien. Sí, pudien. Me'n recordo. Em costà molt d'avesar-me a la idea que aquelles dones eren com la meva mare, la meva àvia, les meves ties; i aquelles criatures, una mica més grans que el meu germà, igual que ell i jo.... Aquesta imatge lamentable: la sortida de les dones del Cànem, m'obsessionà mentre vaig viure al Poble Nou... Aquell noi que vaig ser, apocat, que es meravellava davant d'un tros de llauna brunyida o bé d'un cèrcol, em pregunta si encara hi ha dones i criatures com aquelles del Cànem que, en plegar, es refugien en barris de barraques. M'ho pregunta an-

S'ha acabat el Procés?

JOSEP MARIA RECASENS

Molts analistes polítics coincideixen que el Procés independentista de Catalunya comença amb la primera gran manifestació de l'11 de setembre de 2012 com a resposta de la sentència en contra de l'Estatut aprovat pel poble català.

Des d'aquest moment fins al referèndum de l'1 d'octubre del 2017, a Catalunya es viuen tot un seguit de canvis polítics i un augment del sentiment independentista per poder esdevenir un país millor fora d'Espanya. Avui, a novembre de 2024, la situació és ben diferent i no gens engrescadora.

Si em paro a pensar en el moment actual, no crec que la majoria independentista que existia al Parlament fins les eleccions del 2021 hagi desaparegut de cop i volta. El sentiment de voler ser, és un sentiment difícil de canviar i el desig d'independència no desapareix així com així. Bé, crec que el sentiment d'identitat i pertinença a un territori no desapareix mai, de la mateixa manera que és un sentiment que no es pot imposar mai.

Però actualment, després de les eleccions catalanes del maig del 2024, la pèrdua de la majoria independentista al Parlament és evident i posa de manifest el desencís del moviment independentista cap als seus representants polítics amb qui havien confiat. Les baralles entre partits, les traïcions i la falta d'un objectiu comú han acabat amb el suport d'ERC a la investidura de Salvador Illa antic Ministre de Sanitat a Les Cortes

espanyoles i defensor de l'aplicació del 155 que comporta una repressió brutal contra Catalunya.

El pitjor és que avui, 7 anys després i en un context en que el govern de Pedro Sánchez reclama una normalització de les relacions entre Catalunya i Espanya encara hi ha repressió, activistes encausats, judicis "low fare" i no s'ha aclarit res sobre "L'operació Catalunya" ni sobre l'espionatge amb Pegasus, com no s'ha aclarit el rerefons dels atemptats a la Rambla del 17 d'agost de 2017. Tampoc s'ha aplicat a tothom la llei d'amnistia aprovada pel Congrés de Diputats, i el President Carles Puigdemont, i els consellers Toni Comín i Lluís Puig encara segueixen exiliats. Tot això ha donat el seu fruit: que el Govern de Catalunya ja no estigui en mans dels independentistes. Ara Salvador Illa, del partit del PSC-PSOE, és el 133è President de la Generalitat i al Parlament català s'ha materialitzat la desfeta electoral de les forces independentistes, en minoria a l'hemicicle.

Però el nou President de la Generalitat no té una feina fàcil. No té la majoria absoluta del Parlament i de moment, no té clar que pugui aprovar els pressupostos. Depèn dels vots dels Comuns i d'ERC, sense saber quin camí seguirà ERC a partir del 30 de novembre en que la nova direcció ha de decidir si segueix donant suport a un partit espanyolista o bé canvia d'estratègia.

De moment, el Govern de Salvador Illa, en un intent de reivindicar la seva catalanitat, ha creat una Conselleria de Política lingüística. Però el que no ha dit, és que vol incloure l'ensenyament

del castellà a les Aules d'acollida del centres educatius catalans. Fet contradictori amb una vertadera defensa de la llengua pròpia del país, que està minoritzada i en alerta de perill d'extinció, però fet totalment normal si el que es vol és espanyolitzar un territori rebel amb subtileza.

Un altre exemple d'espanyolització o de poc coneixement del territori, que és el mateix, és la promoció de l'oli de Jaén que ha fet aquests dies quan el sector de l'oli català està patint una greu crisi a causa de la reducció de la producció per culpa de la sequera i que li dificulta ser competitiu enfront d'altres territoris espanyols on la collita ha sigut molt bona. També ha posat la bandera espanyola en les entrevistes que se li han fet des del Palau de la Generalitat i ha normalitzat la relació de Catalunya amb el rei d'Espanya després de ser declarat persona no grata al nostre país des del seu infame discurs del 3 d'octubre de 2017 contra els catalans que havien patit les porres de l'exèrcit espanyol. Per tot això, no espero que el govern de Salvador Illa sigui gaire diferent als anteriors governs espanyols a Catalunya que amb diferents maneres de fer, de dretes o d'esquerres, tenen un mateix esperit colonitzador sense aturador i un objectiu clar: acabar amb la identitat catalana.

Per tant, si l'actitud del Govern espanyol sempre és la mateixa cap a Catalunya, podem dir que s'ha acabat el Procés? Potser com l'hem entès fins ara sí, o bé està tocat de mort, però el camí cap a la independència no ha acabat, només hem cremat una etapa.

siosament, gairebé amb insolència, i jo, avergonyit, potser culpable, no trobo què respondre.

Més recentment, els germans Sobrer, el pintor i el novel·lista, han deixat testimoni de la duresa del barri i amb els seus poemes també ho va fer Ricard Creus.

Però entre aquesta misèria, de la que ara en tenim un record literari, i l'actual hi ha una diferència molt amarga. Els

pobres d'aleshores tenien una família de referència que en la mesura de les seves possibilitats els hi donaven algun tall de bacallà. Els nois del campament del carrer Llull no tenen família. O més dit, la tenen a molts mils de quilòmetres i ells han emigrat, amb pasteres o sota els eixos d'un camió de fruita, per poder ajudar als qui s'han quedat.

Jo hauria d'acabar l'article proposant una solució. Però no la tinc. Hi ha veïns

que si poden els hi fan caritat. Però no és això, companys, no és això.

He estat fora del barri quatre dies i en tornar ja havien desmantellat el campament que hi havia en la cantonada del carrer Llull amb Roc Boronat. Si encara hi som a temps, potser caldria afegir una frase dient que han hagut de marxar d'allà i que busquen un nou emplaçament per muntar les tendes i deixar els carrets.

El mil·lenari de Montserrat

FRANCESC ROMEU

El Parlament de Catalunya, a primers de juliol, va decidir -per unanimitat- concedir la Medalla d'Honor en categoria d'or al Monestir de Montserrat en motiu de la celebració del seu mil·lenari i que aquest lliurament es faria en una cerimònia el dimarts 10 de setembre, coincidint amb l'inici dels actes institucionals de la Diada Nacional de Catalunya.

Val a dir que, malgrat els actes de protesta que inicialment aquesta decisió va provocar, promoguts principalment per un grup considerable de víctimes d'abusos per part de l'Església, no es va revocar el guardó i el Parlament va reconèixer que, a pesar dels errors ocorreguts tant a Montserrat -tristament- com a la resta de l'Església, l'Abadia de Montserrat és una institució mil·lenària que ha marcat profundament i positivament la història de Catalunya.

Per tant, el dimarts 10 de setembre, tot començant els actes de la Diada Nacional, en el Parlament de Catalunya es va lliurar la Medalla d'Honor en la categoria d'or a l'abat del Monestir de

Montserrat, el pare Manel Gasch, per aquests mil anys d'història i d'acompanyament del nostre país. Hi van ser presents tant el President del Parlament, Josep Rull, com el president de la Generalitat, Salvador Illa. Al finalitzar l'acte, l'Escolania de Montserrat va interpretar tant el Virolai com l'himne dels Segadors.

Però, el dissabte anterior, el 7 de setembre, ja havien començat a Montserrat els actes de la celebració del Mil·lenari del Monestir amb la presència de gairebé tots els bisbes de Catalunya, i amb l'assistència de les principals autoritats polítiques: des del president de la Generalitat, Salvador Illa, i el president del Parlament, Josep Rull, i altres dels expresidents de Catalunya i membres de l'actual govern.

L'acte va començar amb una rebuda i presentació del Mil·lenari a càrrec del prior i portaveu del Monestir de Montserrat, el monjo Bernat Juliol, com a comissari de tots els actes que s'hi celebraran. També van ressaltar molt les paraules del president de la Generalitat Salvador Illa que va reconèixer el gran paper que ha tingut Montserrat en la construcció i cohesió del nostre país i

en la guarda dels valors que han configurat la nostra història i que cal que ara també mantinguem ben vius.

En aquest sentit, Salvador Illa, en la part central del seu discurs, es va referir al papa Francesc i al seu primer viatge apostòlic fora d'Itàlia, quan va anar a l'illa de Lampedusa, i va demanar que no s'estengués "la globalització de la indiferència" i va reclamar una autèntica actitud d'acolliment de la immigració a Europa. Illa va destacar que aquesta actitud d'acolliment ha estat sempre present en tota la història i la vida de Montserrat, i també la va reclamar per a tot Catalunya en el moment present que vivim.

El que més em van agradar d'aquest acte va ser la conversa imaginària entre l'abat actual de Montserrat, el pare Manel Gasch, i l'holograma de l'abat Oliva, de fa mil anys, i de l'abat imaginari que hi haurà d'aquí a mil anys més, a l'any 3.025. L'abat Manel Gasch es va referir a la fidelitat continuada i ininterrompuda dels monjos benedictins en preservar i vetllar per la imatge de la Mare de Déu i per l'espiritualitat mariana de tot Catalunya.

Per la seva banda, l'holograma de

l'abat Oliva explicava com hi havia a Montserrat la imatge bonica d'una Mare de Déu que no hi havia manera de fer-la baixar a la plana, la qual cosa li va fer pensar que potser era ell el qui havia d'enviar uns monjos, des del monestir de Ripoll, per tal que la custodiessin allà a dalt mateix. I així es va fundar, ja fa mil anys, el Monestir de Montserrat. Finalment, l'holograma imaginari de l'abat que hi haurà d'aquí mil anys es presentava orgullós de continuar fidelment el treball realitzat pels seus antecessors i per tants anys d'història.

Ho vaig trobar excel·lent. Els dos personatges que van fer de l'abat Oliva del passat (1025) i el de l'abat del futur (3025), per cert, van ser els actors teatrals Lluís Soler i Xavier Boada, els mateixos actors que van interpretar al Teatre Akademia l'obra escènica **El dos Papes**. L'un fent de Ratzinger i l'altre de Bergoglio.

Per acabar, després d'un pilar de cinc dels castellers de Vilafranca, dels Verds, a dins mateix de la basílica; tot sortint del Santuari, entrada ja la negra nit, va haver-hi una fabulosa mostra de més de 200 drons il·luminats que van

El Parlament català va decidir per unanimitat concedir la Medalla d'Honor en categoria d'or al Monestir de Montserrat en motiu de la celebració del seu mil·lenari

anar construint imatges en el cel: des del mateix logotip del Centenari, amb una "M" gegant; fins la silueta d'uns monjos; per acabar amb un espectacular perfil de la Mare de Déu. Una fotografia que ja quedarà per sempre més en la història gràfica del nostre país.

Tots aquests actes que es faran en motiu del Centenari s'estendran fins el 8 de desembre del 2025, festa de la Immaculada Concepció de la Mare de Déu, però -amb tot- es preveu que alguns actes s'hauran d'estirar més enllà d'aquesta data perquè, ara per ara, sembla impossible d'encabir-los tots. Es preveu ja que serà un èxit.

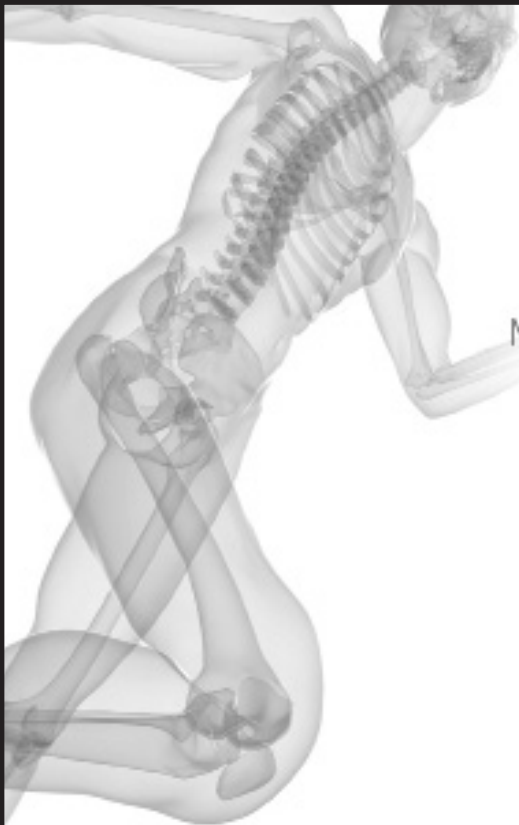
Un altre acte va ser la trobada de tot el clergat de Catalunya, que es va fer el

dimecres 30 d'octubre a Montserrat, seguint la cordial invitació de l'abat de Montserrat, el pare Manel Gasch, que ha fet a tots els bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense i que ells han corroborat molt amablement convocant tot el seu clergat.

Personalment, crec que aquest any és una molt bona oportunitat per no deixar passar aquesta convocatòria i pujar a Montserrat. Ho hem de fer personalment i familiarment, com a Poblenou i també com a Centre Moral i Cultural.

Us proposo que no deixem passar l'oportunitat que ens ofereix la Romeria conjunta que cada any fem les parròquies de l'arxiprestat del Poblenou. Enguany, serà el cap de setmana del divendres 28 al diumenge 30 de març del 2025. S'hi pot pujar tot el cap de setmana a les cel·les (reservant-les abans). També hi pugem amb els joves a peu. O només a la tarda del diumenge per a la nostra pròpia celebració eucarística. Nosaltres no fa mil anys que ho fem, però ja en portem 43 anys fent-ho, que no són pocs. Vinga! Som-hi!

Anem a Montserrat!

Farmàcia

Dermofarmàcia

Línia infantil

Nutrició i dietètica

Homeopatia

Ortopèdia

Ortesis

Pròtesis

Ajuts tècnics

**farmàcia
ortopèdia**

m.prats

Rambla de Poblenou, 46 | 08005 Barcelona | Tel. 93 309 18 69 | Fax 93 309 19 41 | mprats002@cofb.net

Un viatge a través del sabor i la tradició

Entre els molts ingredients que adornen els nostres plats, els caragols ocupen un lloc especial, no sols pel seu singular sabor, sinó també per la tradició que els envolta, la seva importància en la cuina local i com han evolucionat al llarg del temps.

El consum de caragols es remunta a temps antics. Es creu que el seu ús en la cuina es va iniciar en l'època romana, quan aquests mol·luscos eren considerats un aliment. Al llarg dels segles, els caragols s'han integrat en la nostra dieta, especialment en les zones rurals, on la recol·lecció d'aquests animals es va convertir en una pràctica comuna.

En la cultura catalana, els caragols no són només un aliment; són un símbol de comunitat i celebració. En moltes localitats, l'arribada de la primavera marca l'inici de la temporada de caragols, i les famílies es reuneixen per a gaudir de plats tradicionals que els inclouen.

Les festes populars, com L'Aplec del caragol a Lleida, són esdeveniments esperats on es ret homenatge a aquest ingredient, i s'organitzen concursos i degustacions. Els caragols es preparen de diverses maneres, sent la més popular el cargols a la llauna, on es rosteixen a la graella i se serveixen amb una salsa

d'allioli. Aquesta forma de cocció resalta el seu sabor natural i els dona una textura deliciosa. A la Gormanda, s'elaboren glacejats amb Brandy, una mescla de sal i pebre i saltejats amb farina, la qual, els hi aporta una capa torradeta, picant i gustosa espectacular. Una altra preparació comuna és el "cargols a la

NECROLÒGIQUES

Josefina Vives Sicília

Vídua de Josep Batlle Albes, mare de l'Eulàlia Batlle i dels seus germans Oriol, Joan Marc i Bernat i germana de Monsenyor Joan Enric Vives, arquebisbe d'Urgell i co-príncep d'Andorra i Soci d'Honor del Centre. Vinculada a la nostra entitat des de sempre i membre, durant molts anys, del Cor Poblenou, va ser també molt important la seva llarga trajectòria com a professora de música de l'Escola Voramars. També va col·laborar com instrumentista en celebracions litúrgiques a les parròquies de Santa Maria del Taulat i Sant Bernat Calbó. La Josefina ens va deixar sobtadament el dia 29 d'octubre passat i molts la recordem assistint, encara quatre dies abans, a la lectura teatral d'homenatge a Nicasí Camps.

Rebin els seus familiars, i el llarg estol de persones que van gaudir de la seva amistat i dels seus ensenyaments, el nostre més sentit condol.

Maria Rosa Roma

Vídua de l'ex-vicepresident Joan Bañeras.

Antòni Brotons

L'Antonio va ser durant molts anys el conserge del Centre. Volgut i estimat, sempre recordarem, entre altres activitats, la seva anual participació a la cavalcada de reis del Poblenou.

Engràcia Casas

Ben coneguda al barri pel seu establiment comercial i com a pintora, ara formava part del grup de castanyoles del Centre.

Teresa Ciurana Blanch

Participant en la secció d'Activitats Diverses, familiar i amiga de molts socis de l'entitat. Esposa de Tomàs Bonet, mare del Jordi Bonet, sogra de l'Àfrica Ragel i àvia de Kiriam, Aleix, Arnau, Jordi i Àfrica Bonet.

Lluís Braut

Durant anys membre de la Secció de Cultura, de la que en va ser delegat a la Junta Directiva.

Carmen Meca García

Esposa de l'Albert Gelida.

Maria Sastre

Familiar i amiga de molts de nosaltres.

Lluïsa Casanova Ramon

Vídua d'Albert Mas (ex tresorer de l'entitat) i mare de la Lourdes Mas (e.p.r.) i àvia de la Núria Alonso Mas.

Maria Cristina Alonso Puig

Esposa del Rossend Conesa, mare del Josep Albert ('Pitó', e.p.r.) i del Benjamí, sogra de la Montserrat Boleda i àvia del Nil i el Biel Conesa Boleda.

Dolors Not

Vídua de Joaquim Vilaseró, que fou president del Centre durant molts anys.

Tomàs Bonet Bonet

Pare del Jordi Bonet, sogre de l'Àfrica Ragel i avi de Kiriam, Aleix, Arnau, Jordi i Àfrica Bonet.

Carles Rialp Tolrà

Parella de l'Ester Rodríguez i membre del Cor.

Rebin tots els seus familiars i amics el nostre més sentit condol.

catalana", on es cuinen en una base de sofregit de ceba, tomàquet i després guisats amb trossets de pernil, cansalada i xoriço picant, una bona estona de "xup xup" i es crea un plat reconfortant i ple de sabor. Per a fer tirar avall, els podem acompanyar amb un bon vi negre del Priorat o de l'Empordà i pels amants del vi blanc, una bona garnatxa blanca de La Terra Alta amb una mica de criança en barrica. Espectacular.

A més, els caragols són un ingredient versàtil que es pot trobar en arrossos, guisats i fins i tot en tapes. El conill amb cargols o els peus de porc amb cargols, són, només, dos exemples de com aquest mol·lusc s'ha integrat en plats més elaborats, combinant el seu sabor amb altres ingredients.

En un món cada vegada més conscient de la sostenibilitat, els caragols es presenten com una opció alimentària responsable. La seva cria i recol·lecció requereixen menys recursos en comparació amb altres tipus de carn, la qual cosa els converteix en una alternativa ecològica. A més, la seva presència en la dieta local fomenta l'economia rural i la conservació de tradicions culinàries.

Els caragols són més que un simple ingredient en la cuina catalana; són un símbol d'identitat cultural i un vincle amb la història. La seva presència en les taules de Catalunya ens recorda la importància de la tradició, la sostenibilitat i la comunitat. És important valorar i preservar aquests tresors culinàries que ens connecten amb les nostres arrels.

En un món on el menjar ràpid i la globalització amenacen amb diluir les nostres tradicions, els caragols ens conviden a assaborir el que significa ser part d'una cultura rica i diversa. Així que, la propera vegada que gaudeixis d'un plat de caragols, recorda que estàs participant en una història que ha estat escrita al llarg de segles, unint generacions a través de l'amor pel bon menjar.

Ara us deixo, que tots plegats tenim prou feina.

Salut, amistat i vins amb ànima.

Salvador Montoya Viñas

CENTRE MORAL I CULTURAL DEL POBLENOU

AULES I TALLERS

AULA DE MÚSICA · COR A-CORD
COR AR-PEGI'S · DANSA CLÀSSICA · DANSA CONTEMPORÀNIA · DIBUIX I PINTURA
TALLER DE TEATRE MUSICAL
PATCHWORK · PUNTES AL COIXÍ · COSTURA
TALLER DE CASTANYOLES · ESTIRAMENTS
PASSEJADES AMB HISTÒRIA · LLENGUA ANGLESA
TALLER D'IL·LUSTRACIÓ I CÒMIC · TALLER DE TEATRE PER ADULTS

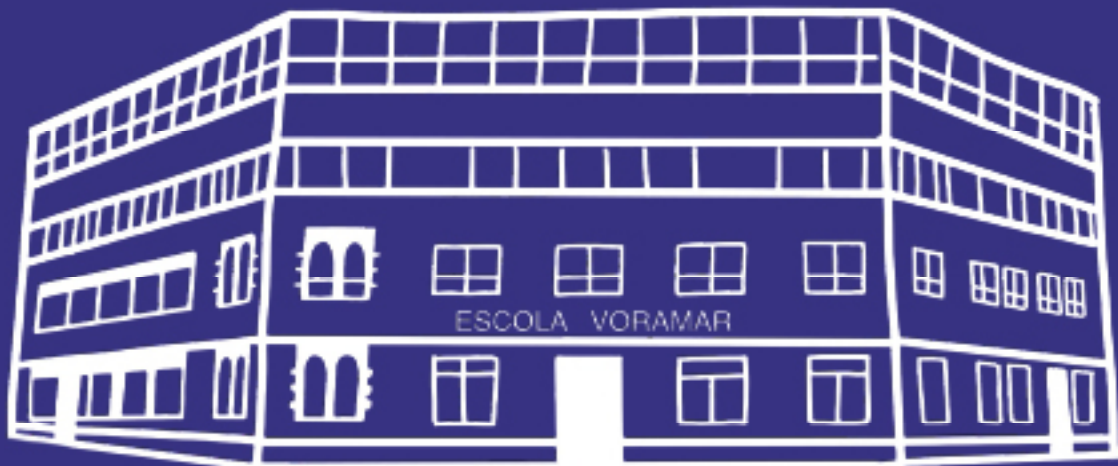
ENTRA I PREGUNTA!

MÉS INFO A SECRETARIA, DE DILLUNS A DIJOUS,
17.00H A 20.00H
PUJADES, 176-178, BARCELONA
WWW.ELCENTREPOBLENOU.CAT

CMC
EL CENTRE MORAL I CULTURAL DEL POBLENOU

Som una escola catalana
i concertada del barri del
Poblenou des del 1966

INFANTIL - PRIMÀRIA - ESO
BATXILLERAT INTERNACIONAL

escola
VORAMAR

Infantil, Primària i ESO
C/ Ramon Turro, 130-138
08005 Barcelona
info@voramar.cat
93 225 13 24

International Baccalaureate
Pg. Garcia Faria, 73
08019 Barcelona
ibinfo@voramar.cat
93 595 34 00

Segueix-nos

[@escolavoramar](https://www.instagram.com/escolavoramar)

*Vine a
conèixer
el projecte*

www.voramar.cat

CONFECCIONS

La Palma

+ de 50 anys confeccionant uniformes!

TOT PER AL COL·LEGI
I LA LLAR D'INFANTS
AMPLI ASSORTIMENT
EN PIJAMES I BATES

Marià Aguiló, 109 · 08005 Barcelona
93 225 28 85

comercial@confeclapalma.e.telefonica.net